

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS**

**8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“**

**ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 8 prioriteto Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymą;

2.2. Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 204 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“;

2.3. Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. A1-597 „Dėl Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo veiksmų planas);

2.4. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.5. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.6. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų,

įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojama kita sąvoka: savanorius priimanti organizacija – Lietuvoje veikianti, ne pelno siekianti organizacija, galinti suteikti savanoriams asmeninio / profesinio tobulėjimo erdvę ir užtikrinti atitinkamą palaikymą.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 6 000 000 (*šešių milijonų*) eurų Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (*Europos socialinio fondo (toliau – ESF)*) lėšų.

9. Priemonės tikslas – sukurti palankias sąlygas vyresnio amžiaus žmonėms aktyviai dalyvauti sprendžiant socialinius ir pilietinius klausimus, padidinti jų dalyvavimo darbo rinkoje galimybes.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

10.1. vyresnio amžiaus (nuo 55 metų) darbingų asmenų savanoriškos veiklos organizavimas ir vykdymas:

10.1.1. savanoriškos veiklos vykdymas;

10.1.2. savanorius priimančių organizacijų mokymai ir individualios konsultacijos, mentorystės paslaugų jiems teikimas;

10.1.3. mokymo, informavimo, konsultavimo paslaugų teikimas savanoriškoje veikloje ketinantiems dalyvauti ir dalyvaujantiems vyresnio amžiaus asmenims;

10.1.4. savanorius priimančių organizacijų duomenų bazių atnaujinimas;

10.1.5. kitos su savanoriškos veiklos organizavimu ir vykdymu susijusios veiklos, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme;

10.2. vyresnio amžiaus (nuo 55 metų) darbingų asmenų motyvavimas, individualus darbas, jų poreikių ir galimybių vertinimas, informavimas, konsultavimas, psichologinė pagalba, siekiant vyresnio amžiaus asmenų grįžimo ar išlikimo darbo rinkoje;

10.3. mokymai, skirti vyresnio amžiaus (nuo 55 metų) darbingų asmenų bendriesiems gebėjimams (kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gruodžio 18 d. rekomendacijose dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų (2006/962/EB) (OL 2006 L 394, p. 10) ugdyti. Bendrieji gebėjimai: bendravimas gimtąja kalba, bendravimas užsienio kalbomis, matematiniai gebėjimai ir pagrindiniai gebėjimai mokslo ir technologijų srityse, skaitmeninis raštingumas, mokymasis mokytis, socialiniai ir pilietiniai gebėjimai, iniciatyva ir verslumas, kultūrinis sąmoningumas ir raiška.

10.4. švietėjiškų veiklų ir informacijos sklaidos, skirtų vyresnio amžiaus (nuo 55 metų) darbingų asmenų potencialui skatinti, motyvuoti juos aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime, teigiamai formuoti visuomenės ir darbdavių nuomonę apie vyresnio amžiaus asmenis, organizavimas.

11. Projekte privaloma vykdyti Aprašo 10.1.1 papunktyje ir 10.3 punkte nurodytas veiklas. Kitos veiklos gali būti pasirenkamos įgyvendinti pagal poreikį.

12. Pagal Apraše nurodytas remiamas veikas kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2016 m. I ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

13. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra nevyriausybinės organizacijos. Galimi partneriai yra savivaldybės administracijos, nevyriausybinės organizacijos ir darbdavių organizacijos. Pareiškėjams rekomenduojama į partnerius įtraukti tos teritorijos, kurioje planuojama vykdyti veiklą, savivaldybės administraciją.

14. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

15. Pareiškėjas ir (arba) partneris, atsakingas už Aprašo 10.1 punkte nurodytos veiklos įgyvendinimą, iki paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai turi būti pasirašęs išankstinį (-ius) susitarimą (-us) su savanorius priimančiąja (-osiomis) organizacija (-omis), kurioje (-se) dalyviai vykdys savanorišką veiklą. Susitarime privalomai turi būti nurodyta organizacijos veiklos sritis pagal įstatus ir numatytas preliminarus savanorių skaičius per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį.

16. Pareiškėjas turi turėti pakankamus administravimo gebėjimus vykdyti projektą:

16.1. pareiškėjo organizacija turi būti įregistruota ir veikianti ne trumpiau nei 3 metus iki paraiškos pateikimo datos;

16.2 pareiškėjo organizacijos steigimo dokumentuose (įstatuose, steigimo sandoryje arba veiklos nuostatuose) nurodyti pagrindiniai organizacijos veiklos tikslai ir uždaviniai turi būti susiję su socialinių paslaugų ir (arba) socialinės integracijos paslaugų teikimu;

16.3. pareiškėjo organizacija ne mažiau kaip vienerius metus nors vienam darbuotojui iki paraiškos pateikimo mokėjo socialinio draudimo įmokas (kiekvieną mėnesį 12 mėnesių iki paraiškos pateikimo buvo priskaičiuotos ir apmokėtos socialinio draudimo įmokos).

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

17. Visi projektai turi atitikti Projektų taisyklių 66 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

18. Projektai turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų: „Projektai turi atitikti Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. A1-597“.

19. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai. Maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede. Pagal šį Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 30.

20. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektas nesurenka 30 balų, paraiška atmetama.

21. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

22. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

23. Dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka, ne ilgiau kaip 6 mėnesius ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

24. Projektų veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

25. Tinkama tiesioginė projekto tikslinė grupė yra 55 metų ir vyresni darbingo amžiaus asmenys.

26. Projektai turi siekti visų išvardytų stebėsenos rodiklių, nurodytų 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ ir paskelbtame ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt:

26.1. „Asmenys virš 54 metų, kurie po dalyvavimo ESF veiklose įgijo kvalifikaciją“ (rodiklio kodas R.S.367) – 97 proc.;

26.2. „Asmenys virš 54 metų, kurie po dalyvavimo ESF veiklose dalyvauja savanoriškoje veikloje“ (rodiklio kodas R.S.368) – 10 proc.;

26.3. „Asmenys virš 54 metų amžiaus, dalyvavę aktyviam senėjimui skirtose ESF veiklose“ (rodiklio kodas P.S.367) (veiklos peržiūros rodiklis).

27. Siektinos projektų stebėsenos rodiklių reikšmės nurodomos projektų sutartyse. Jei Priemonės projektų trukmė ilgesnė nei iki 2018 m. pabaigos, projektai iki 2018 m. gruodžio 31 d. turi pasiekti rodiklio P.S. 367 minimalias tarpines reikšmes, kurios yra suderinamos su pareiškėju ir nurodomos projektų sutartyse.

28. Projekto parengtumui taikomi Aprašo 15 punkte nustatyti reikalavimai.

29. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui. Projekto veiklos ir rezultatai turi būti prieinami visiems dalyviams, turintiems skirtingų poreikių (judėjimo, klausos ar kitą negalią turintiems asmenims ir pan.).

30. Neturi būti numatyta projekto veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

31. Pagal šį Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, neteikiama.

32. Kiti reikalavimai projektams:

32.1. savanoriškoje veikloje, nurodytoje Aprašo 10.1.1 papunktyje, turi dalyvauti ne mažiau kaip 50 proc. visų projekto dalyvių. Dalyvis vykdo savanorišką veiklą pagal veiklos sritį ir pobūdį pasirinktoje savanoriškos priimančioje organizacijoje, laisvai pasirinkdamas savanoriškos veiklos laikotarpį, tačiau ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę ir ne trumpiau kaip tris mėnesius per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį;

32.2. Aprašo 10.3 punkte nurodytoje veikloje turi dalyvauti visi projekto dalyviai ir šiai veiklai turi būti skiriama ne mažiau kaip 40 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių projektų išlaidų, kurių suma nustatoma atliekant tinkamumo finansuoti vertinimą arba keičiant finansavimo ir administravimo sutartį. Mokymai gali būti organizuojami visomis temomis, nurodytomis Aprašo 10.3 punkte, arba pasirenkamos pagal poreikį;

32.3. Aprašo 10.4 punkte nurodytai veiklai turi būti skiriama ne daugiau kaip 10 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių projektų išlaidų, kurių suma nustatoma atliekant tinkamumo finansuoti vertinimą arba keičiant finansavimo ir administravimo sutartį.

32.4. Jei projekto įgyvendinimo metu numatyta vykdyti Aprašo 10.2 punkte nurodytą veiklą, šioje veikloje turi dalyvauti ne mažiau kaip 20 proc. visų projekto dalyvių;

32.5. Išlaidos vienam projekto dalyviui vidutiniškai (skaičiuojama visas tinkamas finansuoti projekto išlaidas padalinant iš numatyto dalyvių skaičiaus) turi neviršyti 750 eurų / asmeniui.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

33. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

34. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 100 000 (vienas šimtas tūkstančių) eurų, mažiausia - 55 000 (penkiasdešimt penki tūkstančiai) eurų.

35. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

36. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

37. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

38. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Projektą vykdančio personalo darbo vietos įsteigimo (kompiuterinės įrangos, baldų ir kitų darbo vietai reikalingų prekių įsigijimas arba nuoma) išlaidos
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: - projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos, kai projekto vykdytojas (partneris) pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį). Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nuostatomis. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio

		<p>darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos atskiros darbo sutartys arba esamų darbo sutarčių papildymai;</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių išlaidos; - mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamų baldų, įrangos ir įrenginių pirkimo išlaidas) pirkimo ir nuomos išlaidos; įrangos nuomos išlaidos; - projekto veikloms vykdyti reikalingų patalpų eksploatavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos; - dalyvių kelionių, apgyvendinimo, dalyvavimo renginiuose ir panašios išlaidos; - Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme numatytos išlaidos (pvz., savanorio kelionių, apgyvendinimo, maitinimo, privalomojo sveikatos draudimo ir kitos išlaidos); - iš išorės tiekėjų perkamų paslaugų ir prekių, reikalingų įgyvendinti Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas, išlaidos, jei jos atitinka Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams prekėms ir paslaugoms keliamus reikalavimus
6.	Informavimas apie projektą	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - privalomų viešinimo priemonių, nurodytų Projektų taisyklių 450.1, 450.2, 450.6 punktuose, išlaidos; - kitų informavimo apie projektą priemonių išlaidos: pranešimų žiniasklaidai, spaudos konferencijų, informacinių renginių, seminarų, diskusijų, projekto reklamos (spaudoje, televizijoje, radijuje ir kt.), informacinių leidinių, reprezentacinių priemonių. <p>Kiekvieno projekto, įgyvendinamo pagal šį Aprašą, viešinimo išlaidos neturi sudaryti daugiau kaip 5 proc. projekto tinkamų finansuoti išlaidų, kurių suma nustatoma atliekant tinkamumo finansuoti vertinimą arba keičiant finansavimo ir administravimo sutartį</p>
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	<p>Tinkama finansuoti.</p> <p>Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti Projektų taisyklių 10 priedu</p>

Paraiškos formos projekto biudžete lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, skelbiama adresu

<http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

39. Įgyvendinant projektų veiklas patirtos kelionių, dalyvių maitinimo, privalomojo sveikatos draudimo, psichologų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius:

39.1. patirtos kelionių išlaidos apmokamos taikant **kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotąjį įkainį**. Maksimalus įkainis su pridėtinės vertės mokesčiu yra 0,08 euro/km (be pridėtinės vertės mokesčio – 0,07 euro/km). Įkainis nustatytas 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje (toliau – Tyrimo ataskaita). Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esparama.lt. Projekte visoms transporto išlaidoms turi būti taikomas vienodas transporto fiksuotasis įkainis. Įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu;

39.2. patirtos dalyvių maitinimo išlaidos apmokamos taikant **dalyvių maitinimo fiksuotąjį įkainį**, kurio dydis – 5,7 euro per dieną (arba 0,71 euro už vieną valandą). Šis įkainis nustatytas vadovaujantis dienpinigių norma Lietuvoje, kuri nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ ir LRV 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas įkainis bus taikomas projektams, dėl kurių sutartys jau sudarytos;

39.3. patirtos privalomojo sveikatos draudimo išlaidos apmokamos taikant **privalomojo sveikatos draudimo fiksuotąjį įkainį**, kurio dydis – 29 eurai per mėnesį. Šis įkainis nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas įkainis bus taikomas projektams, dėl kurių sutartys jau sudarytos;

39.4. patirtos psichologų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant **fiksuotąjį įkainį psichologo (psichoterapeuto) darbo užmokesčiui, kurio dydis – 9,64 eurų/val.** Įkainis nustatytas 2015 m. rugpjūčio 26 d. atlikto Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, rehabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu.

40. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 39 punkte nurodytus fiksuotuosius įkainius ir Aprašo 38 punkte nurodytą fiksuotąją normą, turi atitikti šias nuostatas:

40.1. pagal fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriaus 35 skirsnį;

40.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

40.3. projektų, kuriems išlaidas numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas projekto kiekybinis rezultatas. Dokumentai, reikalingi pateikti dėl fiksuotųjų įkainių kiekybinių rezultatų pasiekimo, nurodomi projekto sutartyje.

41. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus 36 skirsnyje.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

42. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“.

43. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 44 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) arba, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos, raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką) įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

44. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

44.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as);

44.2. klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškos finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą formos priedai“;

44.3. išankstinį (-ius) susitarimą (-us), nurodytą (-us) Aprašo 15 punkte;

44.4. laisvos formos savanoriškos veiklos patirties aprašymą.

45. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

46. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas.

47. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 24–27 punktuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

48. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

49. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

50. Paraiška vertinama ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

51. Dėl objektyvių priežasčių negalint paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės.

52. Paraiška gali būti atmetama Projektų taisyklių 118, 121, 122, 133, 136, 138 ir 140 punktuose nurodytais pagrindais, Projektų taisyklių 123–124 punktuose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos nurodant sprendimo priežastis.

53. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 493–494 punktuose nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos sprendimus.

54. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės sudarymo ir veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės reglamente.

55. Sprendimą dėl projekto finansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 153–160 punktuose nustatyta tvarka.

56. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu (jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos) pateikia šį sprendimą pareiškėjui.

57. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys.

58. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą, kuris neturi būti trumpesnis nei 14 dienų. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašymo priežastis, ir jei šis prašymas neprieštarauja Aprašui, turi teisę pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą ir apie savo sprendimą privalo informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 7 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

59. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas atsižvelgiant į projekto vykdytojo pasirinktą dokumento formą:

59.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

59.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

60. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

61. Aprašas keičiamas vadovaujantis Projektų taisyklių III skyriaus 11 skirsnyje nustatytais reikalavimais.

62. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamiems projektams.